

2

«Яшил иқтисодиёт» пойдевори

Орол дардини оламга айта олган адид

4

2023-yil
6-may
shanba
№ 56 (4808)

Ishonch

Учт тағаққыоти ўёлида бірлашайлік!

Фарғона вилояти

ҚИРГИЗИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ВАКИЛЛАРИ ФАРГОНАДА

Шу йилнинг 4-5 май кунлари Қирғизистон касаба уюшмалари Федерациясининг Ъуш ва Жалолобод вилоятлари кенгашлари вакиллари Фарғона вилоятида бўлди.

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri • Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

Ташриф

КЕЛГУСИ СОНЛАРДА ЎКИНГ...

Жаноб ҳакам, адвокатли эмас, адолатли бўлинг!

17-Шаҳон чемпиони ким: Қосимжоновми ёки Лижзи?

Жавобини кутаётган саволлар

Тошкент шахри

Кўрик-танлов

Ҳамширалар билими синалади

Ҳар йили 12 май Халқаро ҳамширалар куни сифатида нишонланади. Шу муносабат билан юртимизда «Йилнинг энг яхши ҳамшираси» республика кўрик-танлови анъанавий равишда ўтказиб келинади.

Ушбу тадбирнинг жорий йилги Тошкент шаҳар босқичи Абу Али ибн Сино номидаги 1-сонли шаҳар клиник шифохонасида ташкиллаштирилди. Унда пойтахт туманлари миқёсидаги беллашувларда мудвафоқиятли қатнашган ҳамшираларнинг соҳага оид билимлари ҳамда ижтимоий-сийёсий саводхонлиги синовдан ўтказилди.

Танлов якунида ғолиблар ташкилотчilar томонидан маҳсус диплом ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Олмазор тумани марказий кўп тармоқли поликлиникасининг пульмонолог ҳамшираси Муштарийбону Карабаева эса беллашувнинг республика босқичида иштирок этиш имкониятини қўлга кириди.

Раъно МАҲКАМОВА
«ISHONCH»

Жамшид ЭРГАШЕВ
«ISHONCH»

Андижон вилояти

Ходимнинг бузилган ҳуқуқи тикланди

Андижон олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш марказининг тарих фани ўқитувчиси Дијором Солиева Узбекистон касаба уюшмалари Федерацииси Андижон вилояти кенгашига иш берувчи кўллаган интизомий жазодан норози бўлиб мурожаат қилган.

Вилоят кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори томонидан холат ўрганилди. Аниқланишича, марказ директори Д.Солиевага 2023 йил 25 марта бўйруқ билан ўттача облик иш ҳаққининг 30 физи миқдорида интизомий жазо чораси кўллангани сабабли, унинг ойлик иш ҳақидан 1 миллион 484 минг 701 сўм ушланган. Бирор интизомий жазо кўллаш учун асослар мавжуд эмас, деб топилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Андижон вилояти кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори

КУН нафаси

◆ Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 5 май куни Тоҷикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон билан телефон орқали мулоқот қилди.

◆ Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев қўшма Ҳукуматларо даги ийилишида иштирок этиш учун мамлакатимизда бўлиб турган Қозогистон Республикаси Бош вазiri Алихон Смаиловни қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев қўшма Ҳукуматларо комиссия ҳамраси, Франция ташки савдо, иқтисодий жозабадорлик ва хориждаги француз фуқароларининг ишлари бўйича вазир-делегат Олийве Бешт бошилигидаги делегацияни қабул қилди.

◆ Давлатимиз раҳбари «Республиканинг туризм салоҳиятини жадал ривожлантириш ҳамда маҳқалив ва хорижий туристлар сонини янада оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорни имзолади.

◆ Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат олий таълим мусассалари, республикадаги хорижий ва нодавлат олий таълим ташкилотлари талабаларини моддий ҳамда ижтимоий қўллаб-куватлаш тизимишин такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

◆ Хиндистонда ташриф билан бўлиб турган Узбекистон ташки савдо вазiri Баҳтиро Сайдов Покистон ташки савдо вазiri Билал Бухто Зардорий билан учрашув ўтказди.

Азиз газетхонлар!

Сизга «Ishonch» газетаси ўз вақтида етиб боряптими? Бу борада муаммолар бўлса, телеграмдаги «Муштарий минбари» каналига – t.me/ishonchmurojaat

манзили орқали мурожаат қилинг.

Сизнинг ишончинингиз – биз учун муҳим!

www.ishonch.uz

ishonch1991@yandex.uz

<https://www.facebook.com/ishonch.gazetasi>

<https://t.me/ishonchgz>

Хоразм вилояти

Хивалик аёллар «дафтар»дан розими?

«ИШЛИ, ИМОРАТЛИ, МАШИНАЛИ БЎЛДИМ»

Хар ким ўзининг, атрофдагиларнинг ҳаётидаги ўзгаришларни бир сархисоб қилиб кўрса, ислохотлар залворини англаши қийин эмас.

Буни хивалик оддийгина аёл Динора Рўзметова тақдирида ҳам кўришимиз мумкин. Етти йил аввал Динора уч фарзандини ёлиз, қийналиб камолга етказаётган, топганини у кундан бу кунга зўрга етказиб келаётган, эътиборга, ёрдамга муҳтоҳ аёл эди.

— Турмуш ўртогим билан ажрашиб, ота уйимга қайтгач, фарзандаримни қандай қодаман деган ўй босди, — деб оғир кунларини кўзда ўз билан эслайди Динора. — Хеч қачон бекор ўтирганиман. Ишдан қочмайман. Лағмон чўзишин ўргандим. Лағмонларим анча харидоригир эди. Аммо, бу мавсумий иш бўлиб, унинг орқасидан рўзгор төбратиш осон бўлмади...

Шундан сўнг Динора пиширик пишира бошлади. Уйдаги печкада пиширганини кўни-кўшнинга сотди. Тўй-базмларга буюртма олди. Харна бир-икки сўмли бўлди. Аммо ҳали ҳам иктисади ўнгланмади.

Хотин-қизларни кўллаб-кувватлашга қаратилган сиёсат натижаси Диноранинг бошига омад қуши кўнди. Аввалига унга ўз фаолиятини ўйлга қўшиши учун ер ажрашиб берилди. Кредит мабллаглари эвазига янги иморат барпо эти. Номи «Аёллар дафтари»да акс этгач, 33 миллион сўмлик имтиёзли кредит эвазига пиширик пишириш учун зарур буюмлар харид қилди.

Якка тадбиркор шогирдлар билан бирга кунига 15-20 хил пиширик, ишлаб чиқаради. Махсулотлар бозордаги ва корхонадаги савдо шоҳобчасида пешма-пеш сотувга чиқарилмоқда. Тиниб-тиничмийдиган аёл корхонанинг мўъжаз ҳовлисига тандир курди. Эндиликда маҳала ахолисига беминнат хизмат кўрсатмоқда.

— Бир вактлар ёрдамга муҳтоҳ эдим. Энди ўзим бошқаларга кўмак берадиган даражага эришдид, — дебди у. — Бугун истаган инсон ўз орзу-ҳавасига эришадиган замон. Қиска фурсадта тадбиркорлик фаолиятимни ўйлга қўйдим. Ҳаётимиз кундан кунга яхшиланмоқда. Бошимда бошпанам бор. «Дамас» машинаси ҳарид қилдик. Насиб қиска, фаолиятимизни янада кенгайтироқимиз. Барча юртшадорларимиз, айниқса, аёллар буғунги имкониятлардан фойдаланишини истайман.

«ЎЗ УЙИМ – ЎЛАН ТЎШАГИМ»

Зилола катта хонадонга келин бўлиб тушди. Кичкина уйда беш оила яшарди. Бу орада у ҳам уч фарзанди бўлди. Турмуш ўртоги «Ичан қалъа»да фотографиялар қиласди. Даромадин юйиб-тежашнинг ҳеч имкони ўйк. Ўйлаб ўйига етолмай юрган кунларининг бирда уйига келган меҳмонлар ўзларини касаба уюшма ва хотин-қизлар ташкилоти ходимлари сифатида танишириб, қандай муаммолари борлиги ҳақида сўрашди.

— Алоҳида уйимиз бўлса, жон дердик, — ийманибигина гапириди Зилола. — Биз бир хонани бўшатиб берсак, бошқа овсинларимнинг болалиги жой бўшарди.

Зилола Мадримова ўй-жойга муҳтоҳ сифатида «Аёллар дафтари»га кирилди. Аёл ва унинг оиласидагилар билан бир неча бор мулокот килинди. Мутасадидилар бу оиласи ўй-жой билан таъминлаш учун зарур чораларни кўрди. Шу тариқа Зилоланинг оиласи имтиёзли кредит асосида янги курилган кўп қаватли уйдан ухонали хонадонга эга бўлди. Бошлангич тўлов сифатида 37,5 миллион

Жараён

сўм маблағ қоплаб берилди.

— Хонадонимиз таъмирандан чиқсан, барча шароитларга эга экан, — дебди у. — Турмуш ўртогимнинг даромади кредит тўловларига кетса, рўзгоримиз нима бўлади, деб ўйлаб ўтиргандик. Давлатимизга рахмат, бунинг ҳам чораси топилди. Оила ва хотин-қизлар бўлимни кўмагида касб-хунар ўргандим. Айни пайтда «Ичан қалъа»да совғабол сумкамал тикилмани. Кўлим анча келишиб қолди.

ЯХШИ ЯНГИЛИКЛАР КЎП

Бугун Хивада бундай мисоллар кўп. Ирова Каримова иккى хонали уй билан бепул таъмиланганидан мамнунлигини билдира. Фотима Аллаярова давлат томонидан ажратилган 40 миллион сўм маблағ эвазига ўтказилган жарроҳлик амалиёти туфайли юрак хастилигидан фориғ бўлганидан хурсанд. Севара Жуманизёва имтиёзли кредит эвазига қандолатчилик цехи ташкил қилди.

Ўтган йили «Аёллар дафтари»га кирилтиган 1750 нафар аёлга амалий ёрдам кўрсатилиди, — дебди Хива шаҳар ҳокими ўринбосари, оила ва хотин-қизлар бўлимни бошлиги Муножат Ювбосарова. — Улардан 554 нафарининг бандлиги таъмилананди. Тадбиркорлик қилиш истагида бўлган 182 нафар хотин-қизга 1 миллион 937 миллион 500 минг сўмлик имтиёзли кредиттаги ажратилиди. Бокувиси бўлмаган 417 нафар хотин-қиз «Аёллар дафтари» жамарфма маблағлари хосибидан кўллаб-кувватлашди, шундан 42 нафарининг ўй-жойи таъмилананди. Ихтимоий ёрдамга муҳтоҳ биринчи ва иккинчи гурӯх ногиронлиги бўлган 278 нафар аёлга моддий ёрдам ажратилиди, улардан 14 нафарининг ўй-жойи таъмилраб берилди. Ўй-жойга муҳтоҳ 43 нафар хотин-қизга амалий ёрдам кўрсатилиди. Қарамоғида ногиронлиги бўлган фарзанд тарбиялаётган 277 аёлга моддий кўмак берилди.

Дарҳақиқат, давлат ётибори ва ғаммурлиги туфайли хивалик аёлларнинг турмушлари тобора гўзлалашти бормоқда. «Аёллар дафтари»нинг 4-босқичи ҳам янги тадбиркорларни кашф қилишга, соғлиқни мустаҳкамлашга, моддий шароитларни яхшиланисига, хизмат қилиши аниқ.

Муҳаббат ТЎРАБОЕВА
«ISHONCH»

Тадбирда сўзга чиққанлар янги таҳрирга мөхаббати киритилган ўзгариш ва кўшишмаларга тұхталыш, ҳавфсиз ва соғлом мөхнат шароити ходимнинг асосий ҳуқуқи экани ҳақида тушунчалар берилди.

Давра сұхбати аносида жамоатчилик назоратини ташкил этиш бўйича Республика кўрик-тандовининг вилоят босқичи ғолиб ва сорвирндорлари тақдирланади. Яни «Энг яхши ташкилот», «Энг яхши касаба уюшма кўмитаси», «Энг яхши жамоатчи вакил», «Мөхнат мухофазаси бўйича ўш мутахассис», йўналышлари бўйича ғолиблар вилоят кенгашининг диплом ва эсадлик совгалири билан тақдирланади.

Тадбир доирасида мөхнат мухофазаси бўйича ўш мутахассиси ҳақида ташкил этилди.

Акмал АБДИЕВ
«ISHONCH»

Қашқадарё вилояти

Тадбир

Муносиб мөхнат шароити

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Қашқадарё вилоятини кенгаши «Хавфсиз ва соғлом мөхнат шароити – мөхнат соҳасидаги асосий принцип ва ҳуқуқдир» мавзусида давра сұхбати ўтказди. Уни вилоят кенгаши раиси Баҳтиёр Жўраев олиб борди.

Тадбирда сўзга чиққанлар янги таҳрирга мөхаббати киритилган ўзгариш ва кўшишмаларга тұхталыш, ҳавфсиз ва соғлом мөхнат шароити ходимнинг асосий ҳуқуқи экани ҳақида тушунчалар берилди.

Давра сұхбати аносида жамоатчилик назоратини ташкил этиш бўйича Республика кўрик-тандовининг вилоят босқичи ғолиб ва сорвирндорлари тақдирланади. Яни «Энг яхши ташкилот», «Энг яхши касаба уюшма кўмитаси», «Энг яхши жамоатчи вакил», «Мөхнат мухофазаси бўйича ўш мутахассис», йўналышлари бўйича ғолиблар вилоят кенгашининг диплом ва эсадлик совгалири билан тақдирланади.

Тадбир доирасида мөхнат мухофазаси бўйича ўш мутахассиси ҳақида ташкил этилди.

Акмал АБДИЕВ
«ISHONCH»

Сўранг, жавоб берамиз...

САВОЛ: Чекка қишлоқларда ота-онаси балоғатта етган деб ҳисоблаган, лекин никоҳ ёшига етмаган ёш қизларни турмушга бериш ҳоллари учраб туради. Бу борада қонунларимизда нима дейилган?

Шахло КўШМУРОДОВА
Кўшработ тумани

Никоҳ ёшига етмаган қиз турмушга узатилса...

ЖАВОБ: Оила кодексида никоҳ ёши эркаклар учун ўн саккиз, аёллар учун ўн етти ёш этиб аниқ белгилаб кўйилган.

Узрли сабаблар бўлганида, алоҳида ҳолларда (хомиладорлик, бола туғилиши, вояж ётмаган шахснинг тўла мумалага лаёқатни деб ёзлон қилиниш) (эмансипация), никоҳ кириши хоҳловчиларнинг илтимосига кўра, никоҳ давлат рўйхатидан ўтказиладиган жойдаги туман, шахар ҳокими мурасимини амалга оширилган ишларни кўп билан берди.

Шу ўринда таъкидлаш жоизи, никоҳ ёши тўғрисидаги қамайтириши мумкин. Жамоатчиликни кутилди, эса оларни бирга таъкидлаш жоизи, никоҳ ёшига таъкидлаш жоизи, никоҳ муносабатларига киришганлик, ота-она ёки уларнинг ўринни босувчи шахслар томонидан никоҳ ёшига етмаган шахсни эрга берганлик ёхуд ўйлантирганлик, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузигаша доир диний маросимни амалга оширганлик учун **мавзумий** жавобгарлик мавжуд.

Никоҳ ёши тўғрисидаги қонунчиликни бузиб билан боялиқ ўқорида қайд этилган ҳаракатлардан бири шундай қилимиш учун маъмурий жазо кўлланилгандан кейин содир этилган бўлса, унда айбор шахлар хинойи жавобгарликка тортади.

Хуқуқ ва ҳалқаро ҳаёт бўлими

Жиззах вилояти

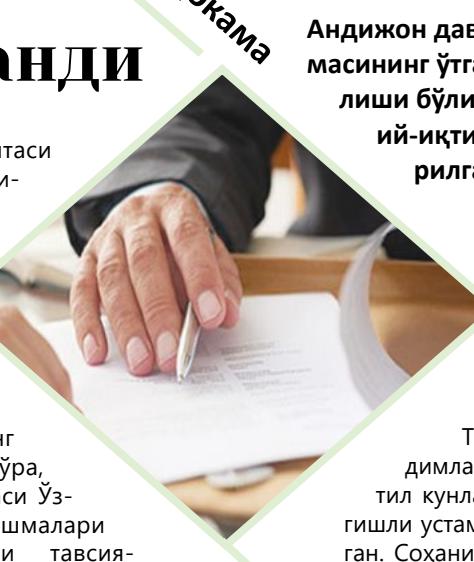
Яқдиллик билан маъқулланди

Жиззах давлат педагогика университетида бўлиб ўтган жамоа конференциясида олий таълим мусассаси маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси ўртасида 2021-2023 йилларга мўлжаллаб тузилган жамоа шартномасининг 2022 йилдаги ижроси ҳақида сўз борди. Шунингдек, 2023-2025 йиллар учун тузилган янги шартнома лойиҳаси мухокамага кўйилди.

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг Жиззах вилояти бўйича масъул ташкилотчиси Баҳрулло Қодиров, университет профессор-ўқитувчилари, ходимлар ҳамда талабалардан сайланган делегатлар иштирокидаги йиғилишида жамоа шартномасида белгиланган бандарларнинг 2022 йилда бажарилиши бўйича ишчи гурӯхнинг ахбороти эштилди.

Касаба уюшма қўмитаси раиси Жаҳонир Мажидов 2023-2025 йиллар учун тузилган жамоа шартномаси лойиҳасининг ҳар бир бандини йиғилишини кашф қилинди. Экс-перт комиссиясининг якуний хуласагига кўра, ушбу жамоа шартномаси ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши тавсиялари асосида ишлаб чиқилган бўлиб, Мөхнат кодекси ҳамда тармоқ келишви талабларига тўла мос келади.

Муқимбой ИСМОИЛОВ
«ISHONCH»

Андижон давлат тибиёт институтида 2022-2024 йиллар учун тузилган жамоа шартномасининг ўтган йилда бажарилишига бағишиланган мөхнат жамоасининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Унда иш берувчи ва касаба уюшма қўмитасининг ходимлар ижтимоий-иқтиносидаги ҳуқуқларини ҳимоялаш борасида амалга оширилган ишлар тўғрисидаги ҳисоботлари тингланди.

Ходимлар манфаати йўлида

таъкидланганидек, ўтган йилда ходимларга тунги вактдаги иш, қўшичма тавтил кунлари ва узлуксиз иш стажи учун тегиши устами ва қўшичма ҳақлар тўлаб берилган. Соҳани ривоҷлантиришга кўшган хиссаси ва эришиган ютуқлари учун профессор-ўқитувчилар, ходимлар моддий рафтаблантирилган. Шу каби амала оширилган ишлар ҳисоботидан сўнг, ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан ишлаб чиқил-

ган 2023-2025 йиллар учун жамоа шартномасининг тавсияйи макети асосида амалдаги жамоа шартномасига киритилган ўзгариш ва қўшичмалар мөхокама килиниб, мэъулланди.

Ийилиш давомидаги янги таҳрирга Мөхнат кодекси ҳақида ҳам батафсил тушунчалар берилди.

Самарқанд вилояти

«Яшил иқтисодиёт» пойдевори

**МУҚОБИЛ ЭНЕРГИЯ
МАНБАЛАРИДАН
АМАЛИЁТДА ҚАНДАЙ
ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА?**

Инсоният глобал таҳдидлар остонасида турибди. Нафоқат экологик мұхит, балки табиий ресурсларнинг муттасил камайиши танглик ҳолатини келтириб чиқармоқда. Ана шундай кескін бир вазиятда иқтисодиётта «яшиллик» янғың олиб кириши, барқарорлық кафолатига айланиши мүмкін.

Хисоб-китобларга қарағанда, дүрімізде мұқобил энергия манбаларидан бири бұлған күштік энергиясининг йиллик заһи-раси 270 миллион тонна шарттың ёқылғы эквивалентига тенглиги аникланған. Күрінін турибиді, энергетика ресурсларига бұлған талабынан маълум юқини ушбу фойдалы соҳага өч иккимендерден юқлаш мүмкін.

Экологик тоза, қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланышынан бүгүнги ахволи қандай? Хусусан, Самарқандада стратегик мақсадлар ижерсінде жаңа өнеш анықталғанда. Ана шулар хусусида мұхтар спикер Юрийшаға қарор қылды.

Вилоятада бир қатар корхона-ташкыларта, бино да иншоотларға мұқобил энергия ишлаб чиқаруви қулагай ҳамда сифаты бұлған күштік панелларын үрнатылған, электр энергиясын текаша ишлери башлаған жоборылған. Шу вақтта «Яшил иқтисодиёт» тизимине жорий қылыш, корхона да ташкыларта электр да иссик-лик энергиясынан 25 фоизде қисқартырып дастурига мұнай, мазмұрий да өрдемни биноларға 600 та кирик күштік фотоэлектр станциясын үрнатылды. Уларнинг 360 таси күштік панели, 240 таси күштік сиви ишитиши курилмасиді. Айнан өткөнде вилоятта қарыншылықтың 250 күннен ашықтанғанда 150 күннен күштік панелларын үрнатылған, станцияға номинал күваты 450 күннен 334 дона монокристалил күштік панелинен 4 та инвертор жойлаштырылды. Мазкур станция йилинде 341 минг күннен электр энергия ишлаб чиқарып билан биргән атмосфераға 1,1 тонна зарарлы чиқындар қызыннан олданды олады.

— Президенттің 2022 жыл 9 сен-тябреге «Энергия тежекүй технологияларын жорий қылыш вакытта иштеп, қархана-ташкыларда электр да иссик-лик энергиясынан 25 фоизде қисқартырып дастурига мұнай, мазмұрий да өрдемни биноларға 600 та кирик күштік фотоэлектр станциясын үрнатылды. Уларнинг 360 таси күштік панели, 240 таси күштік сиви ишитиши курилмасиді. Айнан өткөнде вилоятта қарыншылықтың 250 күннен ашықтанғанда 150 күннен күштік панелларын үрнатылған, станцияға номинал күваты 450 күннен 334 дона монокристалил күштік панелинен 4 та инвертор жойлаштырылды. Мазкур станция йилинде 341 минг күннен электр энергия ишлаб чиқарып билан биргән атмосфераға 1,1 тонна зарарлы чиқындар қызыннан олданды олады.

Орол дардини оламга айтта олган адаб

Хотира

**7 май –
Ўзбекистон
Қаҳрамони
Тўлепберген
Қаипбергенов
таваллуд
топган кун**

«Сиз кимсиз ўзи?» деган саволга зукко устозимиз шундай дея жавоб қайтарганди:
– Мен қорақалпоқман, таваккалчиман, токи кўзим юмилгунча халқимнинг қулиман, навкариман, котибиман! Мен ўз тақдиримга теранроқ назар ташлаш орқали халқим тақдирини теранроқ, англайман. Ҳамма қатори мен ҳам ўз халқим тарихини ўзимча акс этириадиган киник кўзгуман. Мен ўз уйим кенг олам билан бирлаши учун зарур бўлган дунёнинг бир парчасини ўз хонадонимдан, ўз ўтовимдан топганиман. Ва яшаётган ҳар бир дақиқамни жонажон олам ва жонажон одамлар билан ҳамнафас, ҳамқадам тарзда ўтказишга бел боғлаганиман.

Дарвоқе, адабининг «Қорақалпоқ достони», «Қорақалпоқ қизи», «Қорақалпоқнома», «Қорақалпоқман-таваккалчиман» асарларининг ҳаркагат келтирувчи мөлкомотиви айнан шаҳфалсафий хулосалардан, эл-юрга садоқатдан куч олди. Айни қоғда, бу бокий обидаларни яратиш чоғи адаби «Қирқиз» ва «Шахриёрни», «Алломиши» ва «Гўрўлини», «Илада» ва «Одиссеяни», «Кобуснома» ва «Минг бир кечакни», Алишер Навоийнинг «Ҳамса»ини ва Бердакнини «Шахкара»сини синчликлаб вақарлади. Сайдий ва Монтен битикларини эринмасдан ўрганди. Ота-онаси вабобисдан, дошишманд қариялардан, кўча бийларидан, муаллимларидан қимматли афсоналар ва ривоятларни ўзгиди.

Хуласа, жаҳон адабиёти отлиг гулшана рус прозаси сўқмоқлари орқали кириб бордим. Тўғри, рус адабиётида Пушкин ва Лермонтов, Некрасов ва Фет каби шоирлар энг порлоқ юлдузлар саналарди. Аммо Гоголь ва Тургенев, Толстой ва Достоевский, Гончаров ва Лесков, Чехов ва Бунин, Куприн ва Колренкодек прозаиклар ижоди ҳам «олтин аср адабиёти» тарозисида салмоқли вазнга эга эти.

Бу билан мени фақат ушбу адабиёти боғланниб колибди, деб ўйламон. Мен Абдулла Қодирий ва Муҳтор Авзевоздан, Садирдин Айнӣ ва Берди Кербобеъдан ҳам кўп нарса ўргандим. Ўз тенгшодларим ижодига қизиқдим. Дўстим Чингиз Айтматов 1961 йили «Биринчи муаллами» повестини эълон қилид. Каминаи камтариш эса «Рахмат, муаллими» номли қиссамни 1959 йили қиқардим. Кўп ўтмай ишон Илөз Муслим ўзбек тилига ўтириди, 1965 йили эстон тилида ҳам хоти этиди.

Бирин-кетин романларим, энг асосийси, икодимнинг энг қайнок палласида ёзилган трилогиям ўз она тилимда ва бошқа тилларда босила бошлади. Учинчи йигирма беш йиллик, янни умримнинг учун чорагига эссе жанри мени бироз маҳлие эти. Масалан, менга Драйзернинг мафтухкор романлари билан бирга, Америка ҳақидаги эссларни жуда ёқди. Шу орада А.Моруа ўндан ортиқ титан ёзувлар эса мароқли эсслар яратди. Мен эса кўпроқ шахслар эмас, ҳалқимнинг тақдирли ҳақида эссе ўзишига тиришдим. Шу тариқа «Қорақалпоқнома», «У дунёга, бобомга ҳатлар», «Қорақалпоқман. Таваккалчим», «Қалбимнинг қомуси» титобаларим дунёга келиди.

Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам ўрин эгалашга сарфлади. Абдулла Қаҳҳор бўлгандир, балки. Ўтган 700 йил давомида бу буюк ҳалқ Евросиёнинг қай ўтшадаридан насиба ахтармади, дейсиз. Адаб шуни наъзда тутиб, «Бир ҳалқ бошқа ҳалқ учун ечилиши ўти мушук бўлган жумбокдир», деган хулосага кеди.

Сұхбатларимиздан бирда устоз менга қуйидагиларни сўзлаб берган эди:

– Адабиётга аввал шоир бўйлиб келиганман. Умримнинг биринчи йигирма беш йиллик бўлгаги шеърга қизиқин ўти, балладалар ёзди, поэма чоғи этиридим. Иккинчи йигирма беш йиллини проза саройидан мустаҳкам